

Latweefchu Uwises.

Nr augstas Geweschanas = Rummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. II. Zettortdeenâ 17tâ Merza 1832.

No Zelgawas.

Zelgawas draudsê, ne tablu no pilsehtas, weena meschafarga mahjas preefsch 2 neddelahm ar ugguni wissai nogahjuschas. Wissi wihrisch-ki bij isbraukuschi, tiffai 2 seewinas, weena ar 2 sikeem behrmineem, istabâ gullejuschas, kad nakti tas ugguns zehlehs; un pirms kaimini to eeraudsija un paligâ faskrehje, leesnas istabu, flehti ar labbibu, laidarus ar lohpeem un riju aishneime, tâ ka ne weena spalwe ne tappe isglahbta. Seewinas, apgihbuschas, bij ahra isfrehjuschas, mefle uhdeni; puisens, 6 gaddu wezs, behg us meschu; ohtrs behrninsch, 2 gaddu wezs, kambari schuhpuli gullebams, sau 3 reis: „Reminin“, zell man ahra!“ un tad paleef kluffu. Wahte schaujahs eeksha to isglahbt. Istaba twaika un duhmu pilna; kambara durwis jau degg, newarr wairs tift eeksha. Altkal isfreen ahra, gribb ar naggeem kambara lohdsianu isplehst un tur eekahpt; tohp waigâ un rohkâs no ugguns breefmigi eewainota; bet tomehr ne spehj — azzim redsoht behrns sadegg. Ak tahs nabagas atraitmites wainanas un gaudas! kâ wehlejahs ta, labbaki sawu paschu dwehfeli uggunt atstahjuffi, ne kâ sawu behrniu! ne weens kaulinsch no ta ne tappe atrasts. —

Krahfnis istabâ effoht bijis plihfis, no kurra tas ugguns nakti bij ischahwees. —

Wahz pahru deenahm tai paschâ pagastâ wehl zittas mahjas ugguns zehlehs; rija, laidari ar lohpeem un zittas ehkas nogahje. Bet paldeews Deewam, un krifligu kauschu gohda-praham, kas ahtri paligâ steidsehs, ugguns tappe apdsehstis, pirms tas kaiminu ehkas, un to krahgu, kas desmits soblus tablaki stahw, aishneedse. — Wai tam zilwekam, zaur kurra neapdohmibu

tabda nelaimé zellahs! wai tam, us ko nelaimigu kauschu affaras kriht! tahs tam wairak firbt degs, ne kâ breefmigas ugguns leesnas. — Lai nu Deews walda labbu kauschu firbtis, ka tee teem apbehdinateem, zif rohka spehj, paligâ steigtohs! —

Wentespils 2trâ Merza.

Dewinpadefinitâ Webruara diwi kuggi pee muns atbrauze, kas tulihst ar linnu-sehklam un ar rudseem peelahdeti schinnis deenâs atkal aishbrauze.

Mehs schi seemâ tâ sakkohst ne kahdu ragguzellu ne effam peedsihwojuschi, zaur ko seemasdarbi gruhti jeb wissai aiskaweti tappusch. — Patte Wente brihscham pahrsalle, brihscham zaur juhwas wilneem iszeltâ, ne kahdu paleekamu drohschibu zelta wiheem bewe. — Dascham labbam sirgi eekritte, kas tiffai ar mohkahm warreja glahbti tapt. Tahs nu gan bija mahzibas-sihmes, lai zilweki apdohmigi un ne bes prahta-azzim staiga; bet zif mas klausa tabdahm Deewa sihmehm? un kad ne klausa, kas tad irr wainigs, ja tahds nelaimé eekriht? — pats wainigs! — Sarkanas muishas Pazkullés waggare, 34 gaddu wezs, kas nu tiffai paschâ schinni jaunâ gaddâ bija apprezzejees, patumsehâ waffarâ no muishas us sawahm mahjahm dohma braukt. Ja winsch ar masu lihkumu buhtu brauzis, tad par waffaras zellu weffels sawas mahjas buhtu atsneedstis; bet zitti laudis jau fenn taisnaku zellu par leddu bija usnehmufchi, un — woi tad pirmreis? ir winsch to paschu zellu usnem, eekriht uppê un, gribboht sawu sirgu isglahbt, pats apstahst. — Zumschi laudis mehds sazzih: neweens sawu likteni isbehg! Gudri laudis fakka: labbaki ar lihkumu

fas pareisi webb, ne kà bes lihuma fas nelaimé
warr eewest. —

Rahds prahfigs latweeschu = wallodas draugs
man schinnis deenàs waizaja: Kadehl gan, tif
pat laifa = gramatà kà arridsan awisès, fullu
mehnesi Nvril tohp nosauktis? Kad jau fcho
mehnesi pehz Wahzu wihses gribb sihmeht, ka-
pehz tad winnu ne fauz Nvril? Latweescheem ta
sihme — p — pasihstama un schinni wahrda
jaukaki skann ne kà — w. — Kas tè sinnahs
pareisi atbildeht, tas to muuns wisseem par mah-
zibu labprahht darrihs. Pauffler.

Tablak no wezzas Ruschkeneš.
(Skattees Nr. 10.)

5. Gaudejs. Blihwant Walta seewa is-
fakta, ka preeksch kahdeem Gaddeem ta wezza
Ruschkene pee tahs sehta nahkusi, un willu no
tahs prassijusi, ko ta seewa tai ne gribbejusi
doht, bet ta wezza Ruschkene teepusees, Lai jel
masuminu dohdoti, Pehzto Gaudeja no flaanu-
willas kahdu fauju dewusi, ko Upgausta nehmufti
un prohjam aisgahjusi, un eijóht pa 3 reisehm
kahdu bischkiti willas semmé mettusi, un ar kah-
jahm 3 reis apminnufti, Pehzto Gaudeja waiza-
jusi, kam ta to darroti, ta Ruschkene atbildejusi,
to tadehl darru, lai tew Deews dohd mahjas
pilnas ar awim. To paschu ruddeni 7 neddelu
starpà pehz tam irr Gaudejas awim azzis is-
sprahguschas un 3 deenas fahnis kahruschees, *)
Un pehzto weenà Nakti 5 gabbali apsprahguschi,
ohtrà Nakti atkal 5 gabbali, tà ka Gaudeja ne
weenu naw paturrejusi. Pehz to Gaudeja to
Ruschkene pee Submallauzineekeem apstahjusi,
Upgausta atbildejusi, Lai tai parahdoti, ka Ta
winnaš awis maitajusi.

Upgausta teef = teiz, ka Ta no Gaudejas
willu dabbujusi, un prohjam eijóht no tahs willas
3 reis pluhkaiši un Gaudejai Paschai rohkas de-
wusi, fazzidama, Deews dohs tawas mahjas
pilnas ar awim.

*) wahz.: die Augen ausgeborsten und 3 Tage bey
her gehalten. La wehl fapratusti!!

6. Gaudeja. Ta Dreijera seewa us Sud-
mallauku bild, ka isgahjuschà pawaffarà ta Wez-
za Ruschkene pee tahs sehta nahkusi un gaudusees
ka Laudis tai maiši ween dohdot un ne kahdu
putru, Un luhgusi, ka tai Dreijerene lai putru
dohdoti, Pehz to Dreijerene atbildejusi, es tew
gan gribbetu doht, bet man naw ne kahda peena
eeleef, Un tadeht neko naw dewusi, Tad ta Rusch-
kene atkal eefahkusi fazziht, Tu mannu dehlu
Krischjahni no schahs Isstabinas effi isstaudusi,
kas tu tomehr patte no fiveschahm weetahm effi
atnahkusi, fazzidama, Es wehletohs ka mans
Dehls par pasauli eetu, tapehz ka to Kungi at-
stuhmuschi, par Ilgofcheem irr Upgausta prob-
jam aisgahjusi, un eijóht tai galwas = autš at-
riffis un nokrittis, tad ta Ruschkene Utschagni-
ffi **) atpakkal us Gaudejas namna = durwim
gahjusi, kurpat Gaudeja stahwejusi, Un tai to
galwas autu atkal peeduhrusi, Un tad atkal
prohjam gahjusi, Tur garram eijóht kur Gau-
dejas kummelsch gullejis, Upgausta to Usluhfo-
jusi, Ohtrà deenà tas kummelsch flims palizzis
un gribbejis sprahgt, Pehz to Gaudeja zaur
Ruschkeneš Dehla behrnu likkusi fazziht, lai ta
to kummelu atlaischoti, ja ne, Ta gaudischoti,
Pehzto tas behrns atbildejusi, Ta irr gan Leela
sawatneeze, Pehz tahs apstahschanas irr tas
kummelsch atkal weffels palizzis.

Upgausta atbild ka ta putru prassijusi, ne
warr aminneht, woi to dabbusi, woi ne, un ka
tai tas autš atriffis, un atschagniffi atpakkal
gahjusi un no Gaudejas fluis peedurts, to teef-
teiz Ta.

7. Gaudeja zeeniga Burmeistera kunga
Ramburneeka Gihscha seewa bild, ka preeksch
3 Gaddeem ta Wezza Ruschkene winnaš mahjas
ne-effóht, pee tahs nahkusi, un winnaš dahrsà
gribbejusi kahpostus lassiht, **) Un Gaudejas
behrnu, ko Wezza seewa klehpi turrejusi, preeksch
durwim atraddusi, fazzidama, tas irr dailsch
behrns, woi tas Dehls, woi Meita, ta Nukle
atbildejusi, Dehls, Tad Upgausta eefahpusi

*) wahz. Rückewerts zurücke.

**) Prohti: Ballandes, jeb Neeschu lappas, ko
Pillineekòs arri par kahposteeem fauz.

dahrſä un kahpoſtus laſſijufi. Pehz to nahf gau-
deja mahjäs, atrohð apgaufu dahrſä, waiza
auflei, kaſ Ta tahða effoti, kaſ dahrſä fehſch,
woi ta naw ta wezza Ruſchlene Un tulihð ar
bahrgem wahrdeem to aprahjuſi un ahr no dahr-
ſa dſinnuſi, To paſchu Wakkaru taſ behrnſ ap-
firgſt, paleek blihnis un ne maſ wairſ pehz zil-
weka ne iſſtattahſ, Un azzis lihðſ ar wehderu
eekrittufchi, ittin täpat ka taſ Ruſchlenes peh-
daſ ſemne eemihſtaſ, *) un 8 deenas tahðſ ſtah-
wejiſ, pehz 8 deenahm nahf Gaudeja pee Wehr-
mann kunga (Hrn. Fehrmann) kuryat ta Uygau-
ſta atradduſi preekſch un to apſtahjuſi, lai Ta
winnaſ behrnü atlaiſchoti. Pehz tahſ apſtah-
ſchanas irr taſ behrnſ weffels palizzis un 1½
Gaddu weffels ſtahwejiſ, pehzak atkal apfirðſis
un firgſtöht, tikſai kahpoſtus ween ehſt gribbejiſ,
zittu neko naw gribbejiſ, un kahdu taſ behrnſ
to ee-ehðis, tahðſ arri wiſſä tä ſaſſch winnam no-
gahjiſ, kamehr nomirriſ.

Uygaufſta teef-teiz, ka ta kahpoſtus Gaude-
jaſ dahrſä laſſijufi, bet ka Winna pee Wehr-
mana To tadehl apſtahjuſi Leedſahſ Ta.

(Turplikam watraf.)

Derrigaſ ſinnaſ un labbi pa- dohmi.

Kahpuruſ warr nodſiht no kahpoſteem ar
duhneem no deggoſcheem ſemneſ = welleneem
(Torſ), tä arriðſan, kad kahpoſti ſauſä laiſä
zaur jihſkanni ar ſeepju-uhðeni tohp aplaiſtiti.

*) Tam behrniam Klemme eemettufeeſ tapehz ka
mahte tulihð pehz tam, kad ta par to Ruſch-
ſeni pahrbihjuſeeſ un ſaniknojufeeſ, kruhtſ tam
buhs dewuſi. Laima, ka taſ behrnſ wehl irr
atlabbiſ, kaſ retti mehðſ notikt. Tadehl arr
naw brihnumſ ka behrnſ pee tahdaſ neapdoh-
migäſ mahteſ ne warrejiſ dſihwotajſ buht. Ka-
pehz winnam ſalli kahpoſti nogahjuſchi, to pra-
tigam ikkurfch Dakteriſ tudal iſſtathſihs, un taſ
tad arri nomanniſ, ka tai Nabbadſenei ſchoreiſ
ta waina tikſai kluuſi uðdohmata, ka to mahnu-
tizigi weenumehr mehðſ darriht, ka tee zittuſ
par nepateefu apſtahj.

Kad labbiba pee plauſchanaſ wiſſai birſt, tad
laukſ tulihð aparramaſ un apezzejamaſ. Ta jauna
ſahle ruddeni lohpeem lohti labba un patihkama,
un lauſſ zittä gaddä jo labbi neffihſ.

Kad kahðſ ſturſtenſ aisdeggahſ, tad it ahtri
to paſchu warr iſðfehſt, kad uſ uggunaſ-kurra ſa-
berſtu ſehweli eedeſſina; bet ne buhs papreekſch
ar uhðeni dſehſt mehginahð.

W — r.

Z e r r i b a.

ſkaifſta, ſtalta lihgawinna,
Debbefſ-meitin, zerriba,
Ko mumſ mihta Deewa ſinna
Dewe, weſt muhs preezibä!

Itt, ka karſtä waſſar'ſlaikä
ſaldaiſ wehjinſch muſſina,
Lawa dwaſcha, behdu twaikä
Wuhſu firðis ſpirðſina.

Urrajam, kaſ gruhtſi ſtrahða,
Kad no waiga ſweedri pluhtſ,
Zerriba tohſ angluſ rahða,
Ka taſ darbä ne peekuhſt.

Ta kaſ tahtu zellu ectu,
Zerriba, kad ſwaigſneſ ſpihð,
Sirdi tam to ſwehtu weetu
Leek, kur winna mihtli miht.

Kaſ eekſch gruhtſaſ gultſaſ waiba,
Wehdigſ, mohzihtſ, iſmiſſiſ,
Nahf tam zerribina, gaida
Weffelibu wahrguliſ.

Zerriba, pee zeetumneeku
Mihligi peekſtahjuſeeſ,
ſapnoſ to uſ jaunu preeku
Wadda, mahza pazeeſteeſ.

Taſ, kam gauſchaſ aſſarinaſ
Kluſſinam no azzim birſt,
Peeminnahſ tahſ lihgawinnaſ,
Tohp wehl preezigſ, pirnſ taſ mirſt.

Mirrejs, kad jau nahweſ ſweedri
Tam no bahlaſ peereſ pluhtſ,
Zerribu wehl nemm par beedri
Kad taſ winnä ſaulé kluhtſ.

X . . . . . r.

Zeesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Baldohnes pagasta teefas wiffi parradu = deweji to Baldohnes muijchas fainneeku Behrgu Mahrtna, Wehtru Mikkela, Klibu Zehkaba un Rumbu Jan-na, — kas fawas mahjas wairs ne spehj waldbiht un tahs atdohd, un par kurreu mantu, inventariuma-truhkuma un parradu dehl, pehz schahs deenas spreeduma, konkursis nospreests tappis — usaizinati, libds 30ta Aprila f. g. sawas prassifchanas, pee faudeschanas sawas teefas, pee schahs pagasta teefas peenest, un sagaidiht kas wehl spreests taps.

Baldohnes muischa, 27ta Webruara 1832. 3
(S. W.) ††† Tentel Kaspar, pagasta wezzakais.
(Nr. 48.) U. E. Demoll, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Baldohnes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee tahs atstahtas mantas to nelaihu Baldohnes muijchas fainneeku Kalna Strun-ku Unfcha un Kalna Strunku Indrika buhtu — us-aizinati, ar sawahm prassifchanahm libds 30ta Aprila f. g. pee schahs pagasta teefas peeteiktees.

Baldohnes muischa, 27ta Webruara 1832. 3
(S. W.) ††† Tentel Kaspar, pagasta wezzakais.
(Nr. 49.) U. E. Demoll, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Edohles pagasta teefas aizinati, tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas no ta libdschin-niga Stubbičku fainneeka Zehkaba buhtu, kas truh-kuma dehl ne spehj fawas mahjas jo prohjam waldbiht, un no fainneeka buhschanas nolikts, libds 22tru Aprila f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Eдохles pagasta teefa 27ta Webruara 1832. 2
(S. W.) Ehrmann Nahting, pagasta wezza-kais.
(Nr. 39.) G. Monkewitz, pagasta teefas ffrih-
weris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Krohna Behrsmuischas pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Krohna Zihpelsmuischas fainneeka

Uhsu Kaspera, par kurreu mantu konkursis spreests tappis, zaur scho usfaukti, lai ar sawahm taisnahm prassifchanahm tai 5ta Aprila f. g. schè peeteizahs, jo pehzaki neweens wairs ne taps peenemits. Krohna Behrsmuischas pagasta teefa 5ta Merza 1832. 2
(S. W.) H. Wehting, pagasta wezzakais.
(Nr. 106.) Müller, pagasta teefas ffrihweris.

Kad preeksch daschahm nebdelahm tas Kalnamuis-chas Sihlu fainneeks Ehrnestis us to zeltu no Uisput-tes us Strundes, i maishelu — fur eekfcha bija: i pahrs jaunu sahbaflu, schahweta eekhs un daschi mahzini graupju un tihritu putraimu — atraddis, tad tohp tam kam tahs leetas pasuddufchas par sinuu flud-dinahts: kad winsch fewi eeksch to laiku no 2 mehne-scheem dehl schahm peemimmetahm leetahm pee schahs pagasta teefas ne peeteiktohs, wifs schis atraddums tam Sihlu fainneekam Ehrnestam par labbu, eeksch uhtropes isdohts taps.

Kalnamuischas pagasta teefa tanni 20ta We-bruara 1832. 1
(S. W.) Sprihde Andreij, pagasta wezzakais.
(Nr. 6.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas ffrih-
weris.

Zittas fluddinafchanas.

Tas pee Brinku = Pedwahles dsimtsmuischas peeder-rigs Baltais frohg, Sahbeles meesta, un tas fud-mallas frohg leelzettâ no Sahbeles us Kuldigu, ar weenu smehdi, no Jahneem 1832 us renti, un weena mohdereschana us naudas nohmu isdohdawni. Skai-drakas sinnas warr dabhuht pee schahs muijchas waldbi-schanas. Brinku = Pedwahles muischa, 27ta We-bruara 1832. 2

No Wallgahles muischas administracione = waldbi-schanas tohp fluddinahts, ka tur 37 flanzamas goh-wis no Jahneem 1832 us renti isdohdamas irraid. Kam patihk, lai ar sawahm apgalwofchanahm tannis tohrge = terminos, ta 23schâ, 24ta un 26ta Merza f. g., pee Mattkules pagasta teefas, Sahbeles meesta, fur plaschakas sinnas warr dabhuht, peeteizahs un sawu sohlifchanu peenest. Krohna Wallgahles mui-scha, 27ta Webruara 1832. 2

Kabs ustizzams un derrigs waggare, kam labbas leezibas par sawu libds-schinnigu uswefchanu irraid, warr weetu dabhuht Kufches dsimtsmuischa. 1

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censur.
No. 110.